

LAPAROSKOPIJOS VIETA IR REIKŠMĖ PILVO TRAUMOS SUŽALOJIMŲ DIAGNOSTIKOJE

Darbo autorius. Dominykas GERASIMOVAS (VI kursas).

Darbo vadovas. Prof. dr. (HP) Gintautas BRIMAS, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Gastroenterologijos, Nefrologijos ir Chirurgijos klinika.

Darbo tikslas. Apibendrinti naujausius tyrimus apie laparoskopijos diagnostinį tikslumą, saugumą ir veiksmingumą nustatant intraabdominalinius sužalojimus pacientams, patyrusiems traumą.

Darbo metodika. Sisteminė literatūros apžvalga buvo atlikta remiantis PRISMA (Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-Analyses) rekomendacijomis. Straipsnių paieška atlikta PubMed duomenų bazėje, į paieškos kriterijus įtraukiant klininius atsitiktinių imčių, retrospektyvinius kohortinius tyrimus ir perspektyvinius tyrimus publikuotus anglų kalba pastarųjų 5 metų laikotarpyje. Paieškai buvo naudoti raktažodžiai „abdominal trauma“, „blunt“, „penetrating“, „laparoscopic surgery“, „surgical treatment“. Atlikta nuosekli 192 straipsnių analizė. Galutinei amnalizei buvo atrinkti 9 straipsniai.

Rezultatai. Literatūros apžvalgoje analizuojamas laparoskopijos naudojimas gydant traumas patyrusius pacientus, įskaitant diagnostines ir gydomąsias procedūras. Analizės rezultatai parodė, kad laparoskopija yra saugus ir veiksmingas metodas gydant traumuotus pacientus tam tikromis klinikinėmis sąlygomis. Nustatyta, kad laparoskopija dažniau naudojama diagnostikai, ypač tiems pacientams, kurie patyrė nedidelius sužalojimus ir buką traumą. Pacientai, kuriems buvo atliktos laparoskopinės procedūros, trumpiau gulėjo ligoninėje, jautė mažesnę pooperacinę skausmą, jiems reikėjo mažiau vartoti vaistų, jie rečiau sirgo chirurginės žaizdos infekcijomis, palyginti su pacientais, kuriems buvo atlikta atvira operacija. Literatūroje nurodoma, kad laparoskopija pasižyminti dideliu jautrumu ir specifiskumu nustatant sužalojimus, kuriems reikia operacinės intervencijos. Diagnostinė laparoskopija buvo ypač veiksminga nustatant žarnyno sužalojimus, patirtus bukos traumos metu, ir pasižymėjo didele neigiama prognostine verte, o tai reiškia, kad neigiamas laparoskopijos rezultatas veiksmingai pašalino būtinybę atlikti laparotomiją ir leido išvengti nereikalingų operacijų. Tyrimai nustatė, kad laparoskopijos nuo 53 % iki 77 % padeda išvengti nereikalingų laparotomijų ir sumažina po jų galimų komplikacijų dažnį, gulėjimo ligoninėje laiką, sveikatos priežiūros išlaidas. Laparoskopija taip pat naudojama kaip gydomoji procedūra traumas patyrusiems pacientams hemostazės, organų atstatymo ir svetimkūnių pašalinimo tikslais.

Išvados. Diagnostinė ir terapinė laparoskopija yra naudinga priemonė gydant traumas patyrusių pacientų pilvo ertmės sužalojimus, reikšmingai sumažina nereikalingų laparotomijų skaičių, pooperacinių komplikacijų dažnį, hospitalizacijos trukmę, sveikatos priežiūros išlaidas. Sprendimas atlikti diagnostinę ar terapinę laparoskopiją šiuo metu priklauso nuo chirurgo įgūdžių ir techninio operacinės lygio, todėl reikalingi randomizuoti tyrimai, siekiant nustatyti optimalų laparoskopijos taikymą gydant traumas patyrusius pacientus.

Raktažodžiai. Pilvo trauma; laparoskopija; buka; penetruojanti.